

Kui laps räägib vanemale vastu

Lapsed räägivad vahel vanematega halvasti. Nad on ninakad, kasutavad sobimatut kõnepruuki või lihtsalt räägivad vastu selle asemel, et teha koostööd. Sellise kõneviisiga annab laps vanemale olulise sõnumi.

Peamised põhjused, miks lapsed räägivad vanematele vastu:

- kordavad seda, kuidas nendega räägitakse;
- tunnevad end tõrjutuna;
- räägivad haavava kõneviisiga, kuna tunnevad end ise haavatuna;
- panevad proovile oma võimu;
- ootavad vastureaktsiooni;
- soovivad saada vanemate tähelepanu.

Kordavad seda, kuidas nendega räägitakse

Kui laps räägib sageli vastu, siis tasub mõelda, kuidas ja millise tooniga sa ise suhtled oma lapsega. Lapse kamandamine on lihtne ja mugav viis suhtlemiseks, eriti siis, kui on kiire ja pole aega pikemalt arutada. Paraku peegeldab laps läbi vastu rääkimise sulle tagasi sinu enda kõneviisi. Kui soovid, et midagi muutuks, püüa alustada enda suhtlemisviisi muutmisest.

Laps tunneb end tõrjutuna

Kui laps tunneb end tõrjutuna, kasutab ta enda kaitsmiseks sageli vastu rääkivat kõneviisi. Ta tunneb, et teda ei väärtustata ning seetõttu võtab kaitsepositsiooni. Laps vajab sel juhul rohkem mõistmist, tunnustamist ja julgustamist. Kui ta eksib millegi suhtes, tasub olla pigem toetav ja mitte liiga hurjutav. Kui laps tunneb end väärtustatuna, on ta oluliselt vastuvõtlikum koostöö suhtes.

Laps paneb proovile oma võimu

Kui laps hakkab kasutama võimu näitamist (nt „Sa ei saa mind sundida“), võib olla tegemist sellega, et talle pole antud eriti valikuvõimalusi. Ta võib tunda end nurka surutuna ning soovib saada rohkem võimalusi mingite otsuste tegemiseks. Lahendusena saad edaspidi pakkuda lapsele rohkem valikuvõimalusi, mis on temale eakohased ja sobilikud. Lase tal eksida ja teha vigu, mitte ära püüa neid igal juhul ennetada.

Laps soovib rohkem vanema tähelepanu või ootab vastureaktsiooni

Kui laps ütleb vanemale midagi eriti negatiivset, näiteks „Ma vihkan sind“, on sageli selle sõnumi taga lapse frustratsioon, et teda ei mõisteta. Sisimas vajab ta tegelikult vanemapoolset juhendamist. Selline väljendus ei ole loomulikult lapsele õigustuseks, kuid see aitab paremini mõista äkilise reaktsiooni tagamaid.

Selle asemel, et hakata last karmilt „korrale kutsuma“, proovi läheneda hoopis empaatiliselt ning anna talle teada, et soovid teda aidata, kui ta on maha rahunenud. Sa võid lapsele öelda, et tunned end sellisest kõneviisist häirituna ning oled valmis rääkima, kui laps on võtnud „hoo maha“.

Vastu rääkimise puhul on oluline anda lapsele sõnum, et selline kommunikatsiooniviis ei ole efektiivne, viisakas ja sobilik. On oluline õpetada oma lastele seda, kuidas nad saaksid oma vajadusi õigesti väljendada. Vastu rääkimine lõpeb siis, kui kasutame seda signaalina, et laps vajab miskit-juhendamist, toetust, mõistmist ja armastust.

Allikas: <http://www.positiveparentingconnection.net/>